

PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA Z BIOLOGII W POWIATOWYM ZESPOLE SZKÓŁ

Nauczyciel chemii i biologii-Agnieszka Popielarz

Przedmiotowy system oceniania z chemii opracowany w oparciu o:

1. Podstawę programową.
2. Rozporządzenie MEN z dnia 19.04.1999 r. w sprawie oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów.
3. Statut Szkoły
4. Program nauczania z biologii- zakres podstawowy, rozszerzony

Wymagania edukacyjne

zawierają szczegółowy wykaz wiadomości i umiejętności, które uczeń powinien opanować po omówieniu poszczególnych lekcji z podręcznika *Biologia na czasie – zakres podstawowy*. Jest on niezastąpiony przy obiektywnej ocenie postępów ucznia w nauce.

Poziomy oczekiwanych osiągnięć ucznia

Wymagania podstawowe	Wymagania ponadpodstawowe
konieczne (na stopień dopuszczający) podstawowe (na stopień dostateczny)	rozszerzające (na stopień dobry) dopełniające (na stopień bardzo dobry)
obejmują treści i umiejętności	obejmują treści i umiejętności
☐ najważniejsze w uczeniu się biologii	☐ złożone i mniej przystępne niż zaliczone do wymagań podstawowych
☐ łatwe dla ucznia nawet mało zdolnego	☐ wymagające korzystania z różnych źródeł informacji
☐ często powtarzające się w procesie nauczania	☐ umożliwiające rozwiązywanie problemów
☐ określone programem nauczania na poziomie nieprzekraczającym wymagań zawartych w podstawie programowej	☐ pośrednio użyteczne w życiu pozaszkolnym
☐ użyteczne w życiu codziennym	☐ pozwalające łączyć wiedzę z różnych przedmiotów i dziedzin

Stopnie szkolne

Stopień dopuszczający

Stopień dopuszczający można wystawić uczniowi, który przyswoił treści konieczne. Taki uczeń z pomocą nauczyciela jest w stanie nadrobić braki w podstawowych umiejętnościach.

Stopień dostateczny

Stopień dostateczny może otrzymać uczeń, który opanował wiadomości podstawowe i z niewielką pomocą nauczyciela potrafi rozwiązać podstawowe problemy. Analizuje również proste zależności, a także próbuje porównywać, wnioskować i zajmować określone stanowisko.

Stopień dobry

Stopień dobry można wystawić uczniowi, który przyswoił treści rozszerzające, właściwie stosuje terminologię przedmiotową, a także wiadomości w sytuacjach typowych wg wzorów znanych z lekcji

i podręcznika, rozwiązuje typowe problemy z wykorzystaniem poznanych metod, samodzielnie pracuje z podręcznikiem i materiałem źródłowym oraz aktywnie uczestniczy w zajęciach.

Stopień bardzo dobry

Stopień bardzo dobry może otrzymać uczeń, który opanował treści dopełniające. Potrafi on samodzielnie interpretować zjawiska oraz bronić swych poglądów.

Stopień celujący

Stopień celujący może otrzymać uczeń, który opanował treści wykraczające poza informacje zawarte w podręczniku. Potrafi on selekcjonować i hierarchizować wiadomości, z powodzeniem bierze udział w konkursach i olimpiadach przedmiotowych, a także pod okiem nauczyciela prowadzi własne prace badawcze

Kryteria i zasady oceniania na lekcjach biologii:

◆ Obowiązujący podręcznik:

⌚ Technikum i Zasadniczej Szkoły Zawodowej , SB wyd.Nowa Era;Biologia na czasie - zakres podstawowy◆ Prowadzenie zeszytu i notatek. Notatki są podawane w formie wypunktowania omawianych zagadnień.

◆ Wymagania edukacyjne podzielone na poziom podstawowy i ponadpodstawowy

◆ Standardy wymagań maturalnych z chemii.

◆ Zasady i kryteria oceniania oparte są o poziomy wymagań zamieszczone w programie nauczania zatwierdzonym przez MEN, oraz o wewnętrzny system oceniania w szkole.

Zasady oceniania stosowane na lekcjach chemii:

Zasady wystawianie ocen semestralnych i końcowych z chemii:

⌚ oceny semestralne i końcowe wystawiane są w oparciu o średnie wyliczone z dziennika elektronicznego;

⌚ aby uzyskać ocenę dopuszczającą średnia ważona musi być nie mniejsza niż 2,00 oraz uczeń musi uzyskać ocenę pozytywną z większości sprawdzianów (50% + 1)

⌚ aby uzyskać ocenę wyższą - dostateczny, dobry, bardzo dobry, celujący - średnia powinna być nie mniejsza niż X,75 np. 3,75 - dobry , 4,75 - bardzo dobry

◆ W przypadku opuszczenia 50% zajęć, nawet jeśli uczeń posiada oceny pozytywne może być niesklasyfikowany.

◆ Każda z ocen w zależności od kategorii ma określoną wagę w dzienniku elektronicznym

◆ Wagi poszczególnych kategorii ocen (sprawdziany, odpowiedzi, aktywność) podawane są na początku roku szkolnego:

⌚ Sprawdzian: waga 6 (podstawa), waga 7 (rozszerzenie)

⌚ Kartkówka: waga 3

⌚ Odpowiedź: waga 2

⌚ Aktywność: waga 3

⌚ Zadanie domowe: waga 2 lub 3

-Referat, prezentacja i inne dodatkowe prace waga 4

◆ Sprawdziany są zapowiadane z minimum tygodniowym wyprzedzeniem, kartkówki nie muszą być zapowiadane

◆ Każdy uczeń ma prawo poprawić (jeśli otrzymał ocenę niedostateczną) lub napisać zaległy sprawdzian w nieprzekraczalnym terminie 2. tygodni.

◆ W semestrze uczeń ma prawo poprawić jedną dowolną ocenę, jednak w terminie nie później niż dwa tygodnie od otrzymania oceny.

◆ W przypadku nienapisania sprawdzianu ocena semestralna zostaje obniżona o jeden stopień.

◆ W przypadku nieobecności na kartkówce uczeń musi ją napisać w ciągu tygodnia.

◆ Kartkówek nie można poprawiać

◆ W przypadku pisania poprawy sprawdzianu i otrzymania oceny ndst – nie wpisuje się jej do dziennika. W innym przypadku brane są pod uwagę obie oceny.

◆ Nie ma możliwości poprawiania ocen tydzień przed ostatecznym terminem klasyfikacji.

◆ Uczeń zawsze posiada na zajęciach: zeszyt,zeszyt ćwiczeń i podręcznik.

◆ Oceny na sprawdzianach stanowią informacje o posiadaniu wiedzy i umiejętności w określonym przedziale wyrażonym procentowo:

Za brak skupienia lekcji, niepoprawną postawę, pracę i wszelkie zakłócenia przebiegu lekcji ze strony ucznia, należy się upomnienie, następnie uwaga z wpisem do dziennika, a następnie ocena niedostateczna z pracy na lekcji.

95-100 celująca

85 - 94 Bardzo dobra

70 - 84 Dobra

50 - 69 Dostateczna

35 - 49 Dopuszczająca

0 - 34 Niedostateczna

Ocena	Poziom wymagań	% umiejętności
Dopuszczający	(k) wymagania podstawowe	30% umiejętności
Dostateczny	(k + p)	50%
Dobry	(k + p + r) wymagania ponadpodstawowe	70%
Bardzo dobry	(k + p + r + d)	90-100%
Celujący	wykraczający poza określone poziomy wymagań	

◆ Każdy uczeń otrzymuje min. 3 oceny w semestrze, w tym 1 ze sprawdzianu (dla klas mających 1 godzinę tygodniowo) lub min. 5 ocen w semestrze, w tym 2 ze sprawdzianu (dla klas mających 2 i więcej godzin tygodniowo).

◆ Każdy uczeń ma prawo zgłosić nieprzygotowanie (1 w semestrze, gdy 1 godzina w tygodniu; 2 gdy 2 lub więcej godzin tygodniowo)

◆ Każdy uczeń ma prawo do szczęśliwego numerka

◆ Nieprzygotowanie uczniowie zgłaszają po sprawdzeniu obecności, szczęśliwy numerki w dowolnym momencie lekcji

◆ Nieprzygotowanie i szczęśliwy numerki zwalniają ucznia z niezapowiedzianej kartkówki, odpowiedzi ustnej, pracy domowej zadanej z lekcji na lekcję. Nie obejmują prac domowych zadanych wcześniej, sprawdzianu, zapowiedzianej kartkówki.

Uczniowie klasy maturalnej w drugim semestrze nie mogą ich zgłaszać jeśli chemia jest ich przedmiotem maturalnym

◆ Jeśli uczeń ani razu nie zgłosi nieprzygotowania otrzymuje częściową ocenę bardzo dobrą (waga 2)

◆ Uczeń wyróżniający się stuprocentową frekwencją na lekcjach otrzymuje częściową ocenę celującą (waga 2)

◆ Uczeń ma prawo korzystać z konsultacji.

◆ Ocena semestralna jest wystawiana na podstawie ocen śródrocznych

◆ Ocena roczna jest wystawiana w oparciu o dwie oceny semestralne

◆ Uczniowi, któremu z ocen śródrocznych wychodzi ocena niedostateczna, nauczyciel może podnieść ocenę o jeden stopień, jeśli wkład pracy ucznia jest bardzo duży w stosunku do jego możliwości

◆ Prace pisemne (sprawdziany) dawane są do wglądu uczniom i rodzicom

◆ Wyniki prac pisemnych omawiane są na lekcjach

◆ Nauczyciel ma obowiązek na prośbę ucznia uzasadnić wystawioną ocenę

ELEMENTY OCENIANE:

1. PISEMNE SPRAWDZIANY I KARTKÓWKI

Nauczyciel sprawdza i ocenia wyniki testów i sprawdzianów zgodnie z przyjętymi kryteriami oceny poszczególnych zadań oraz zasadami oceniania prac pisemnych określonymi w dokumentach szkolnych.

2. PRACA NA LEKCJI

- Zbiorowa dyskusja

Podstawą do indywidualnych ocen uczniów może być dyskusja. Jej inicjatorem jest zwykle nauczyciel, ale może być nim także uczeń, który przeczytał lub zauważył coś dla siebie niezrozumiałego, a mającego związek z opracowywanymi na lekcjach treściami. W tym drugim przypadku nauczyciel powinien dopuszczać do dyskusji tylko wówczas, gdy uczeń jest dobrze przygotowany do prezentacji problemu. Nauczyciel kieruje dyskusją, notując równocześnie uwagi dotyczące wystąpień poszczególnych uczniów.

- Obserwacja uczniów w trakcie uczenia się

Nauczyciel obserwuje indywidualne działania uczniów zarówno w zespole, jak i podczas samodzielnej pracy z tekstem i podczas wykonywania doświadczeń. Zwraca uwagę na ich

pomysły, poziom wiedzy, umiejętność współpracy, zaangażowanie i talenty manualne. Uczeń otrzymuje ocenę z pracy na lekcji.

3. PRACA Z KARTAMI PRACY (ćwiczeniami)

- Systematyczność i poprawność, estetyka wykonywanych zadań

W trakcie lekcji nauczyciel obserwuje pracę uczniów z kartami pracy. Najlepiej, jeśli przed lekcją powtórzeniową sprawdza zadania dotyczące realizowanego działu programowego. Lekcja powtórzeniowa to lekcja sprawdzająca wiadomości i umiejętności danego działu w formie ustnej, ćwiczeniowej.

Ocenę uczeń otrzymuje za zadania domowe, referaty, prezentacje, zeszyt ćwiczeń zeszyt przedmiotowy

- Podejmowanie zadań dodatkowych

Podręcznik prowokuje ucznia do poszukiwania dodatkowych informacji.

4. AKTYWNOŚĆ

Aktywność na lekcji – obejmuje wypowiedzi ucznia w czasie lekcji z bieżących treści lub wcześniej opanowanych.

✓ Oceniana jest na bieżąco

✓ Zaznaczana znakiem plus lub minus

✓ Pięć plusów = ocenie bardzo dobrej, pięć minusów = ocenie niedostatecznej

✓ Aktywnością na lekcji nie jest cytowanie notatek z zeszytu lub tekstu z podręcznika

✓ Aktywnością na lekcjach jest również dbanie o zaplecze chemiczne i wyposażenie pracowni.

✓ + otrzymujemy w wypadku prawidłowego wnioskowania, ciekawej argumentacji, własnych obserwacji

✓ - można uzyskać w przypadku nie wykonywania poleceń nauczyciela, braku absolutnie podstawowej wiedzy, która jest niezbędna do opanowania nowych zagadnień, podpowiadania

5. UMIEJĘTNOŚCI PRAKTYCZNE

Bardzo ważne jest zwrócenie uwagi na umiejętności praktyczne ucznia. Można je obserwować w trakcie wykonywania bieżących doświadczeń uczniowskich oraz na lekcjach laboratoryjnych, zaproponowanych po realizacji wybranych działów nauczania. Należy wówczas zwrócić uwagę na:

- przygotowanie do wykonania eksperymentu (porządek na stole, zestawienie sprzętu);

- wykonanie doświadczenia zgodnie z instrukcją pisemną lub ustną, przy zachowaniu zasad BHP;

- opis doświadczenia (temat, schematyczny rysunek, obserwacje i wnioski);

- porządek pozostawiony na stanowisku pracy (umyte szkło, pozostałości po

doświadczeniu zagospodarowane zgodnie z instrukcją nauczyciela).

Dodatkowym elementem oceny mogą stać się karty pracy ucznia wypełniane w trakcie prezentacji projektu.

6. UMIEJĘTNOŚĆ PLANOWANIA PRACY I DOKONYWANIA SAMOOCENY

Oceniając ucznia, warto zwrócić uwagę na to, czy:

- uczeń samodzielnie rozwiązuje zadania z podręcznika z podanymi odpowiedziami i ocenia, jaki procent zadań potrafi rozwiązać;
- przygotowując się do lekcji powtórzeniowych, wypełnia karty do samooceny;
- potrafi wskazać partie materiału lub zagadnienia, które sprawiają mu trudność.

Warunki poprawy ocen.

1) Uczeń ma możliwość poprawy oceny częściowej:

- z odpowiedzi ustnych, kartkówek na następnej lekcji,

- kartkówek niezapowiedzianych nie poprawia się

- ze sprawdzianów, tydzień od terminu rozdania - prac na konsultacjach.

- Obok oceny uzyskanej poprzednio wpisuje się ocenę poprawioną.

- Nie ma możliwości poprawiania wszystkich sprawdzianów lub ocen na zakończenie semestru lub roku szkolnego.

- W uzasadnionym przypadku /np. nieodpowiedni stosunek do przedmiotu, zupełne lekceważenie obowiązków ucznia, przekroczony termin poprawy/ nauczyciel może nie dać uczniowi szansy poprawy oceny.

2) Przewidywaną ocenę semestralną lub końcoworoczną ocenę niedostateczną uczeń może poprawić do 14 dni od dnia przekazania uczniowi lub rodzicom informacji / w formie ustalonej przez nauczyciela /.

3) Poprawa oceny semestralnej i końcoworocznej wyższej niż niedostateczna może mieć miejsce tylko w uzasadnionych przypadkach (np. choroba, wypadki losowe).

Możliwość poprawy oceny końcoworocznej i zasady organizowania egzaminów sprawdzających i klasyfikujących regulują przepisy wewnątrzszkolnego systemu oceniania zawarte w statucie szkoły.